

Tarkastuslautakunnan jäsenten ja varajäsenten valinta valtuustokaudeksi 1.6.2025 - 31.5.2029

KHALL 26.05.2025 § 110
235/00.00.01/2025

Valmistelija

hallintosihteeri Annika Rauma puh. 050 4436 880

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kaustisen kunnan hallintosäännön 2 luvun 8 §:n mukaisesti Kaustisen kunnan tarkastuslautakunnassa on viisi jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäset.

Tarkastuslautakuntaa koskevilla vaalikelpoisuuden rajoituksilla pyritään varmistamaan hallinnon ja talouden tarkastuksen riippumattomuus ja luotettavuus.

Yleisen vaalikelpoisuuden lisäksi tarkastuslautakuntaan vaalikelpoinen ei ole:

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

1. kunnanhallituksen jäsen;
2. pormestari ja apulaispormestari;
3. henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain (434/2003) esteellisyysperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen,
4. henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa kunnan määräysvallassa olevassa yhteisössä tai säätiössä; ja
5. henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Tarkastuslautakunta on ainoa toimielin, jossa vaalikelpoisuuteen vaikuttaa myös läheisen asema.

Perusteena vaalikelpoisuuden rajoituksille on mm. se, että kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta. Kunnanjohtaja tai pormestari johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kunnan tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja tai pormestari. Kunnanhallitus on tarkastuslautakunnan arviointityön keskeisin kohde.

Kunnan ja kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevat henkilöt eivät ole vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan. Kunnalla on määräysvalta yhteisössä tai säätiössä, jos kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n edellytykset täyttyvät. Kuntakonserniin kuuluvat myös yhteisöt, joissa kunnan tytäryhteisö käyttää määräysvaltaa. Kunnan tilintarkastus ulottuu konsernitalinpäätöksen kautta myös kunnan määräysvallassa oleviin yhteistöihin ja säätiöihin.

Tarkastuslautakuntaan ei voida myöskään valita henkilöä, joka ei ole kelpoinen kunnanhallitukseen. Sovellettavaksi tulee myös vaalikelpoisuutta

valtuustoon koskeva kuntalain 72 §, kun vaalikelpoisia kunnahallitukseen eivät ole henkilöt, jotka eivät ole vaalikelpoisia kunnanvaltuustoon.

Hyvän hallintotavan mukaista ei ole myöskään valita tarkastuslautakuntaan jäseneksi tai varajäseneksi henkilöitä, jotka on valittu muihin lautakuntiin tai toimielimiin, jolloin tarkastuslautakunnan jäsen tai varajäsen ei pysty objektiivisesti tarkastelemaan niiden toimintaa, tällä ei kuitenkaan tarkoiteta tarkastuslautakunnan jäsenen mahdollista valintaa vaalitoimielimiin.

Jäseniä ja varajäseniä valittaessa on huomioita tasa-arvolain 4 §, jonka mukaisesti:

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän ja hyvinvointialueiden välisen yhteistoiminnan toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Jos julkista valtaa käyttävällä toimielimellä tai virastolla, laitoksella taikka kunta-, hyvinvointialue- tai valtioneuvalueen yhtiöllä on hallintoneuvosto, johtokunta tai muu luottamushenkilöistä koostuva johto- tai hallintoelin, toimielimessä tulee olla tasapuolisesti sekä naisia että miehiä, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Minna Nikander
Esitys	Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se valitsee toimikaudekseen 1.6.2025 - 31.5.2029 tarkastuslautakuntaan viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen sekä valitsee lautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee kuntalain mukaisesti olla valtuutettuja.
Päätös	Hyväksyttiin. Pöytäkirjaan merkittiin, että tämä asia käsiteltiin puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman virallista esittelyä.